

VULG. Et tu Bethlehem Ephrata parvulus es in millibus Juda: ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israël, & egressus ejus ab initio, à diebus æternitatis.

PAGN. Et tu Bethlehem Ephratah, parvulus es, ut sis (Ar. parvulus ad existendum) in millibus Jehudah. Ex te mihi egredietur, ut sit dominator (Ar. ad existendum dominatorem) in Israël.

LUTH. Und du Bethlehem Ephrata / die du klein bist unter den Tausenden in Juda / Aus dir soll mir der kommen / der in Israel Herr sey / welches Ausgang von Anfang und von ewigkeit her gewesen ist.

SYR. - - Num parvum est, ut censearis inter myriadas? - -

ARAB. - - Nequaquam ita parva es, ut non sis in millibus Judæ. - - cujus egressus in Israël sunt ab æternis diebus.

SECTIO SECUNDA.

Annotationes Philologicae.

§. I. Bethlehem Ephrata] i. e. quæ alio nomine diceris Ephrata, ut apparet ex Gen. XI. VIII, 7. a) In tribu Juda Jud. XIX, 1. 2. 1. Sam. XVII, 12. ejusq; optima & fertilissima parte, unde & ei nomen **בֵּית לֶחֶם** à **בָּרָה** fructificavit. b) Vel ab uxore Calebi Ephrata 1. Par. II, 19. Dicta est Bethlehem Juda ad differentiam alterius Bethlehem in tribu Zabulon Jos. XIX. 15. c)

§. II. Parvulus es] **צַעִיר** est Masculini generis, sicut & **אֶתָּה** tu. Nomina ergò urbium non semper Fœminina sunt. d) Sic Ovidius Lesbum, & Virgilius Abydum usurpavit Masculinè. Præsertim verò cum Beth, & Lechem Ebræis Masculina sint, ipsum etiam compositum Masculinum est. e) Vel etiam princeps capitur pro urbe sua f) Cùm autem Matthæus habeat: nequaquam minima es, variè hocce **ἐλάχιστος** tollunt: N. Quidam interrogativè legunt: parvane fis, i. e. habearis à populo Judæ? Quæ interrogatio vehementer negat. g) **ב**. Quidam accipiunt parvus es pro parum est, adverbialiter, pro **מעט**. Sic & usurpatur **נָקַל** pro adverbio Esa. XLIV, 6. h) parum est, ut locum habeas inter Chiliarchas Judæ, longè major tibi honor destinatur. i) Vel parvula res seu dignitas est, ut sis &c. Nempe cùm Ebræi Neutro genere careant, & pro eo nunc Fœminino, nunc Masculino utantur, etiam hîc Masculinum pro Neutro genere sumitur. Sic **קטני** minimum meum, minima mea res, 1. Reg.

a) Drus b) Tarn. c) Prücky. d) Drus. e) Corn. à L. g) Grot. h) Hacksp. i) Dicu.